

Symbol Consultancy & Academy

AI & Productiviteit

26 NOVEMBER 2025

Inspire. Improve. Impact.

Symbol

AI & Productiviteit

Plenair

- Productiviteit
- AI in operations

Workshops

- AI als slimme assistent
- Lean & Digitalisering
- Foutloos inspecteren
- Reductie van Productiestilstand met AI
- Proces Mining in de praktijk

Dick
Theisens

Juan
Jauregui

Iris
Schoenmakers

Karen
Schmit

Vincent
Nibbelke

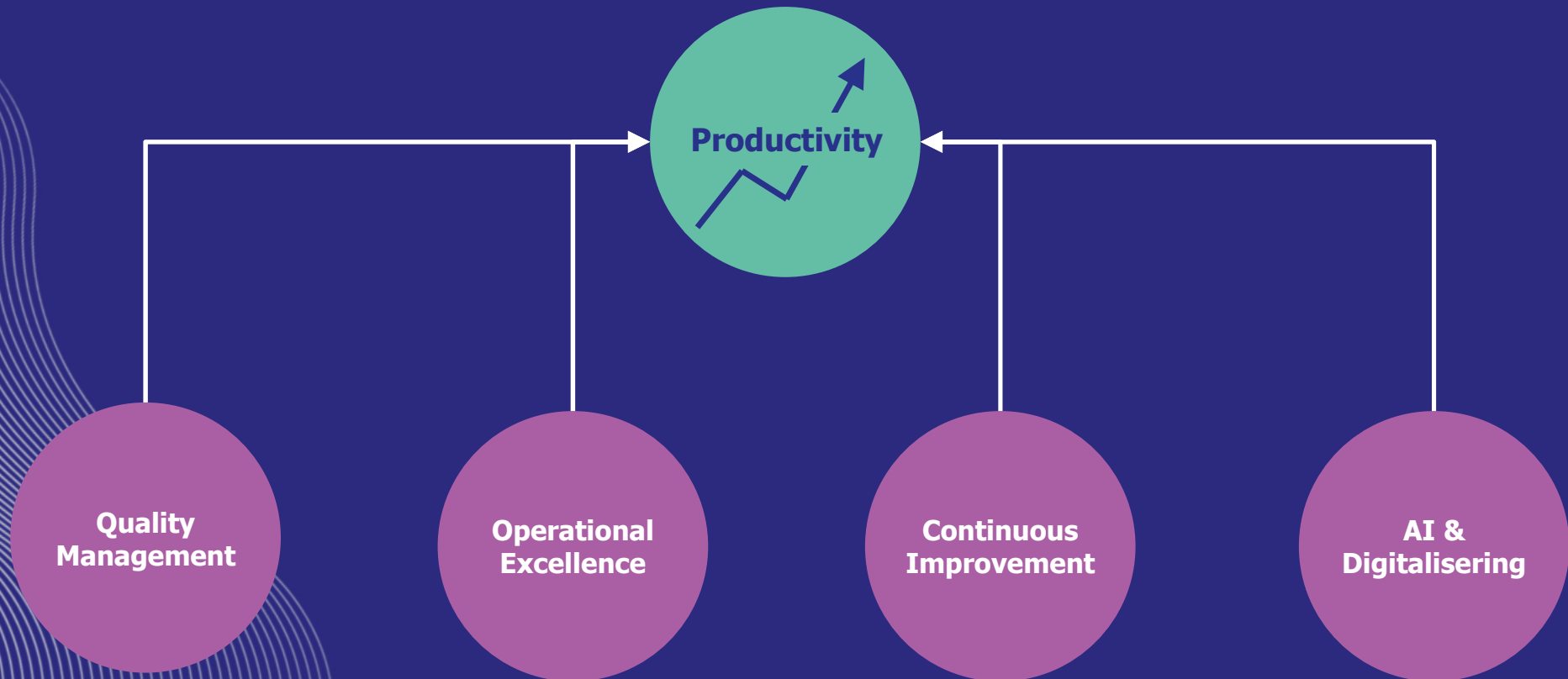

Geert
Haisma

Yuri
Derks

Arbeidsproductiviteit

08:20 92

fd.

AEX	AMX	B/\$	S&P Fut	€/€
926,92	875,97	87,838	6.713,25	1,1525
		-0,96%	-0,12%	-0,01%

2 min leestijd

ABN Amro schrapt bijna een kwart van alle banen

De bank, waar ruim 23.000 mensen werken, wil efficiënter worden, het aantal juridische entiteiten verminderen en meer digitaliseren. Dat kost 5200 arbeidsplaatsen tussen nu en 2028.

fd. Dagkoers

Podcast - Dagkoers

Mogelijke corruptie door Damen kan Nederlandse schade

08:15 94

ictmagazine.nl/nl 30

ICT/Magazine NL

3MIN • ONDERNEMEN

Digitale bank Revolut bereikt waardering van 75 miljard dollar

COLIN BAAK
24 nov 2025, 15:17 CET

Revolut heeft een aandelentransactie afgerond die het bedrijf waardeert op 75 miljard dollar, omgerekend zo'n 72 miljard euro. Daarmee is het in een klap een van de meest waardevolle

08:19 92

ictmagazine.nl/nl 30

ICT/Magazine NL

3MIN • ONDERNEMEN

Onderzoek: kun je een bedrijf runnen met AI zonder mensen?

COLIN BAAK
24 nov 2025, 10:19 CET

Audit-, belasting- en advieskantoor KPMG en de universiteit van Amsterdam (UvA) onderzochten of je een bedrijf kunt laten runnen zonder AI, zonder dat daarbij echte mensen

22:40 26

nrc.nl/nieuws/202 33

nrc

NIEUWS

Advies van experts: nationaal plan zoals de Deltawerken is nodig om mee te doen in AI-race

AI-plan Ruim vijftig deskundigen schreven op verzoek van de minister van Economische Zaken een plan voor Nederland om mee te doen in de AI-race. Zoals: meer datacenters, een staatssecretaris AI en zelfrijdende auto's.

Stijn Bronzwaer

23 november 2025 • Leestijd 3 minuten

AI & Productiviteit

Artificial Intelligence

Het vermogen van een machine
om menselijk handelen
en intelligentie na te bootsen

Productiviteit

Verhouding tussen resultaat (output)
en inspanning/middelen (input)
binnen een bepaalde tijd

The future
— of EU
competitiveness

*“Europa loopt achter op
VS en China qua
productiviteit”*

*“Achterstand groeit vooral
door zwakkere groei
productiviteit”*

Draghi: September 2024

Arbeidsproductiviteit

MKB bedrijf (voorbeeld):

$$\text{Arbeidsproductiviteit} = \frac{\text{Bruto Toegevoegde Waarde}}{\text{Totaal gewerkte uren}} =$$

$$= \frac{€10.000.000 \times 40\%}{60 \text{ medewerkers} \times 1.700 \text{ uur}} = 39 \text{ €/uur}$$

Arbeidsproductiviteit

MKB bedrijf (voorbeeld):

$$\text{Arbeidsproductiviteit} = \frac{\text{Omzet}}{\text{Totaal gewerkte uren}} =$$

$$= \frac{€10.000.000}{60 \text{ medewerkers} \times 1.700 \text{ uur}} = 98 \text{ €/uur}$$

Arbeidsproductiviteit

Nederland:

$$\text{Arbeidsproductiviteit} = \frac{\text{Bruto Binnenlands Product}}{\text{Totaal gewerkte uren}} =$$

$$= \frac{1.390 \text{ miljard } \text{€}}{14,7 \text{ miljard uur}} = 94,38 \text{ €/uur}$$

Arbeidsproductiviteit

BBP

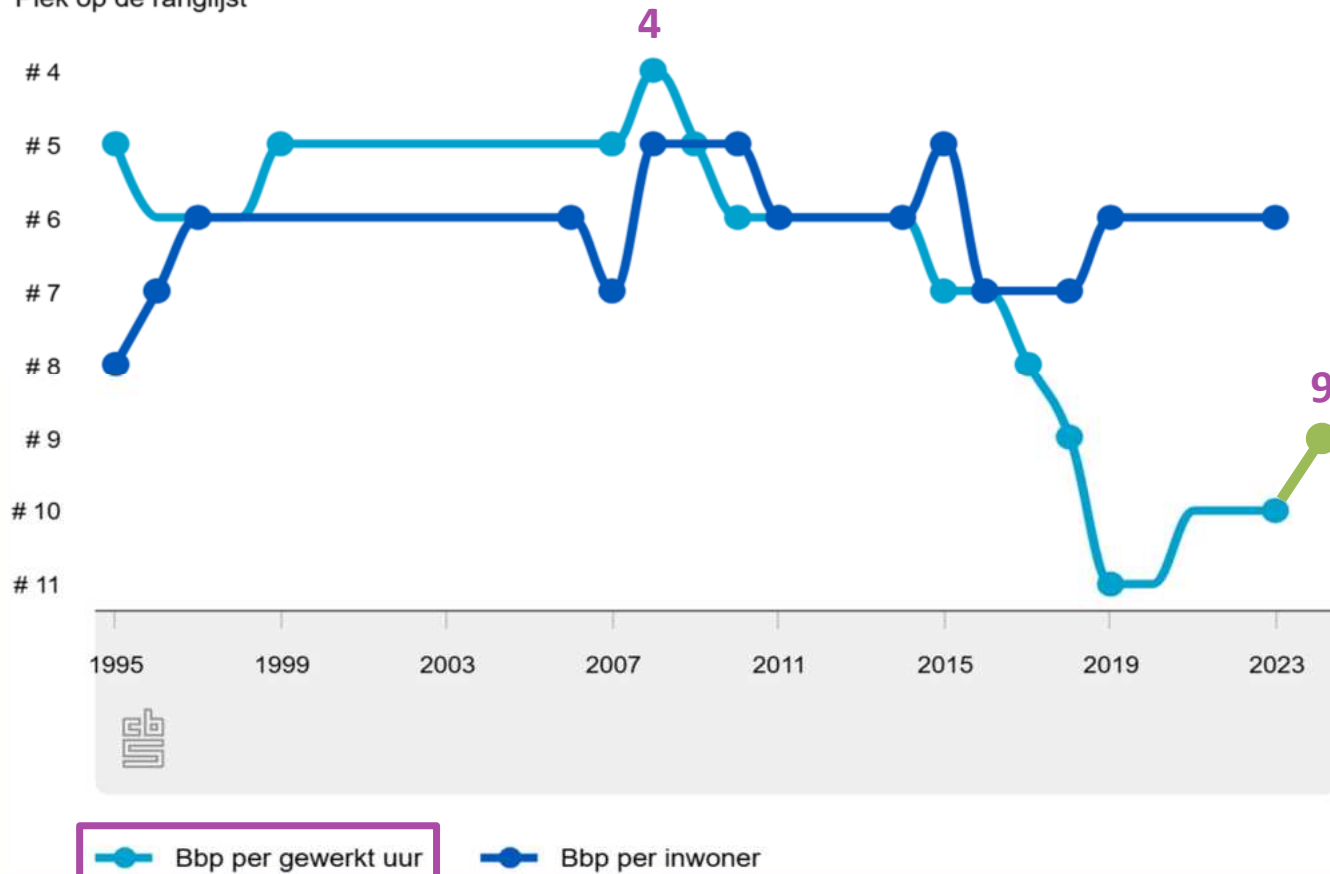
	Country	GDP per hour worked ^[1]	Productivity growth (%) ^[3]
1	Ireland	149.31	0.51
2	Norway	132.28	2.09
3	Luxembourg	126.45	-0.37
4	Switzerland	100.63	1.24
5	Belgium	100.33	0.71
6	Denmark	99.23	3.34
7	United States	97.05	2.49
8	Austria	94.96	-0.21
9	Netherlands	94.38	-0.23
10	Germany	93.81	-0.13
11	Sweden	89.22	1.37
12	France	88.15	0.37
13	Australia	83.66	-10.90
14	Finland	82.96	0.63
15	United Kingdom	78.05	-0.72

Arbeidsproductiviteit

Figuur 1.1 Nederlandse ranking op bbp per gewerkt uur en bbp per inwoner, OESO-landen

Plek op de ranglijst

Productivity: output per hour worked

Productivity is measured as gross domestic product (GDP) per hour of work. This data is adjusted for inflation and differences in living costs between countries.

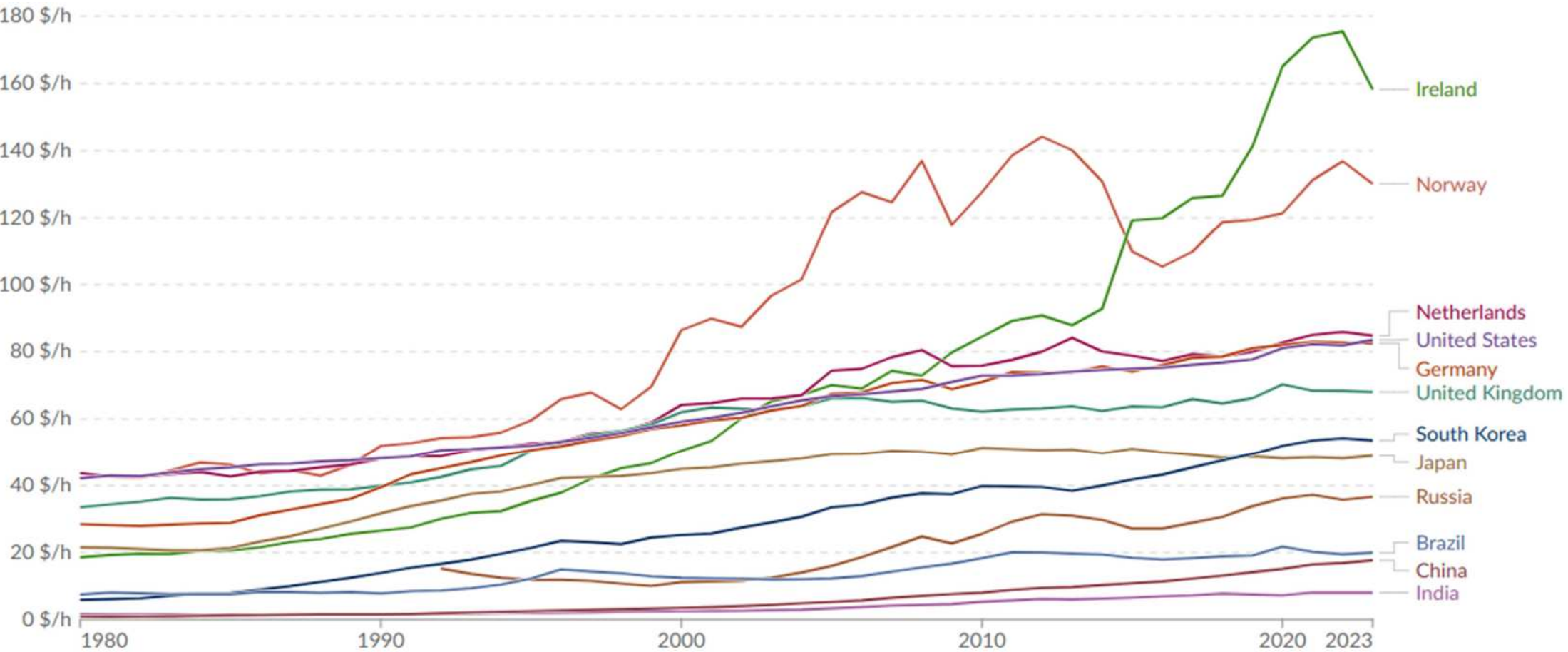
Table

Map

Line

Bar

Settings

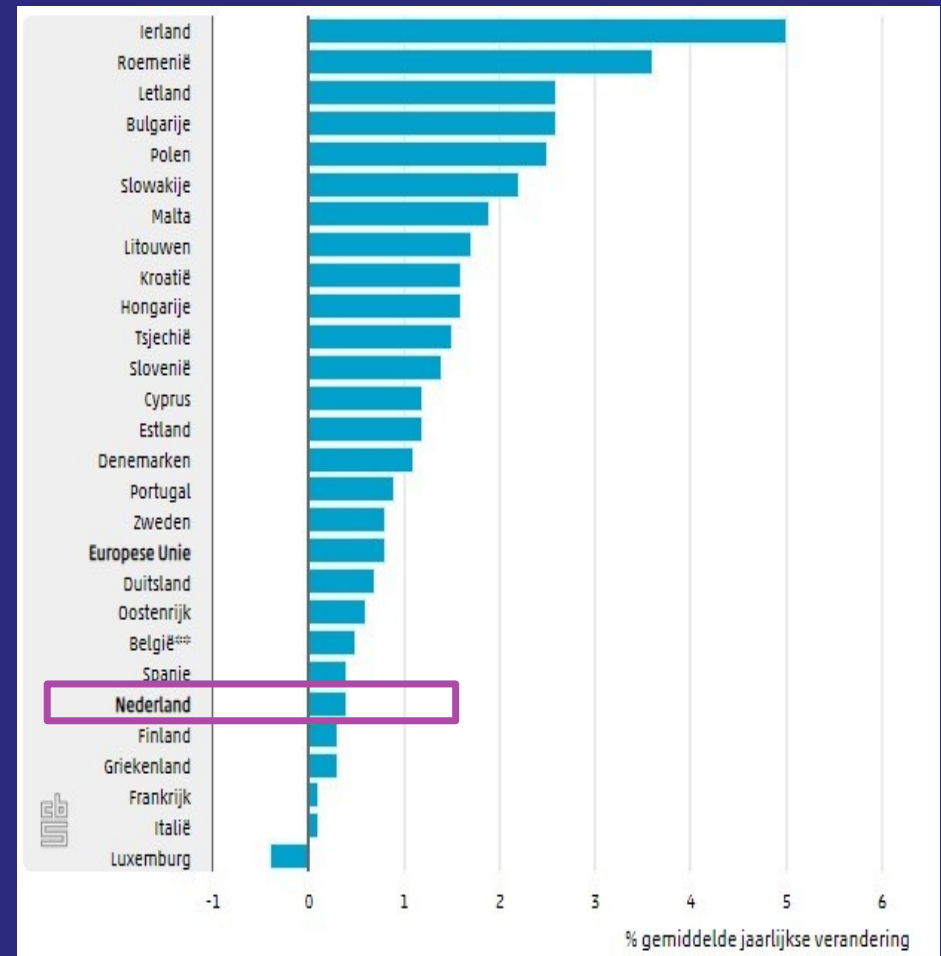

Arbeidsproductiviteit

Belangrijkste oorzaken lage groei productiviteit

- Afbouw gaswinning
- Lagere groei in technologie
- Minder innovatie
- Lagere bedrijfsdynamiek

Ranking Nederland

Index	Ranking	
Productivity (OESO)	4 (2010)	9 (2024)
Global Innovation Index (GII)	5 (2014)	8 (2024)
World Competitiveness Index (IMD)	5 (2014)	10 (2025)
Ease of Doing Business (World Bank Gr.)	28 (2014)	42 (2020)

Toekomst van Nederlandse industrie (EZ)

Halfgeleiders: 8,7% groei per jaar.
Onmisbaar voor AI, de energietransitie en digitale veiligheid.

AI & Digitale diensten: 16,8% groei per jaar. Digitale autonomie, Zorg, Energie en Veiligheid.

Biotechnologie: Cel- en Gentherapie (15,4% groei per jaar) en alternatieve Eiwitten (14,1% groei)

Machinebouw: Agri-foodsector (17,1% groei per jaar), MedTech (5,2% groei per jaar) en Chipmachines.

Defensie toepassingen: 6G, Radar, Lasersatelliet, Communicatie en Quantum.

Innovatieve Chemie: Biobrandstoffen (groei 21,9% per jaar) en circulaire, biobased en geavanceerde materialen (27% per jaar)

*“Zowel publieke als
private investeringen zijn
historisch laag”*

*“De overheid richt zich te
veel op consumptie”*

Bevorderen Arbeidsproductiviteit

Overheid

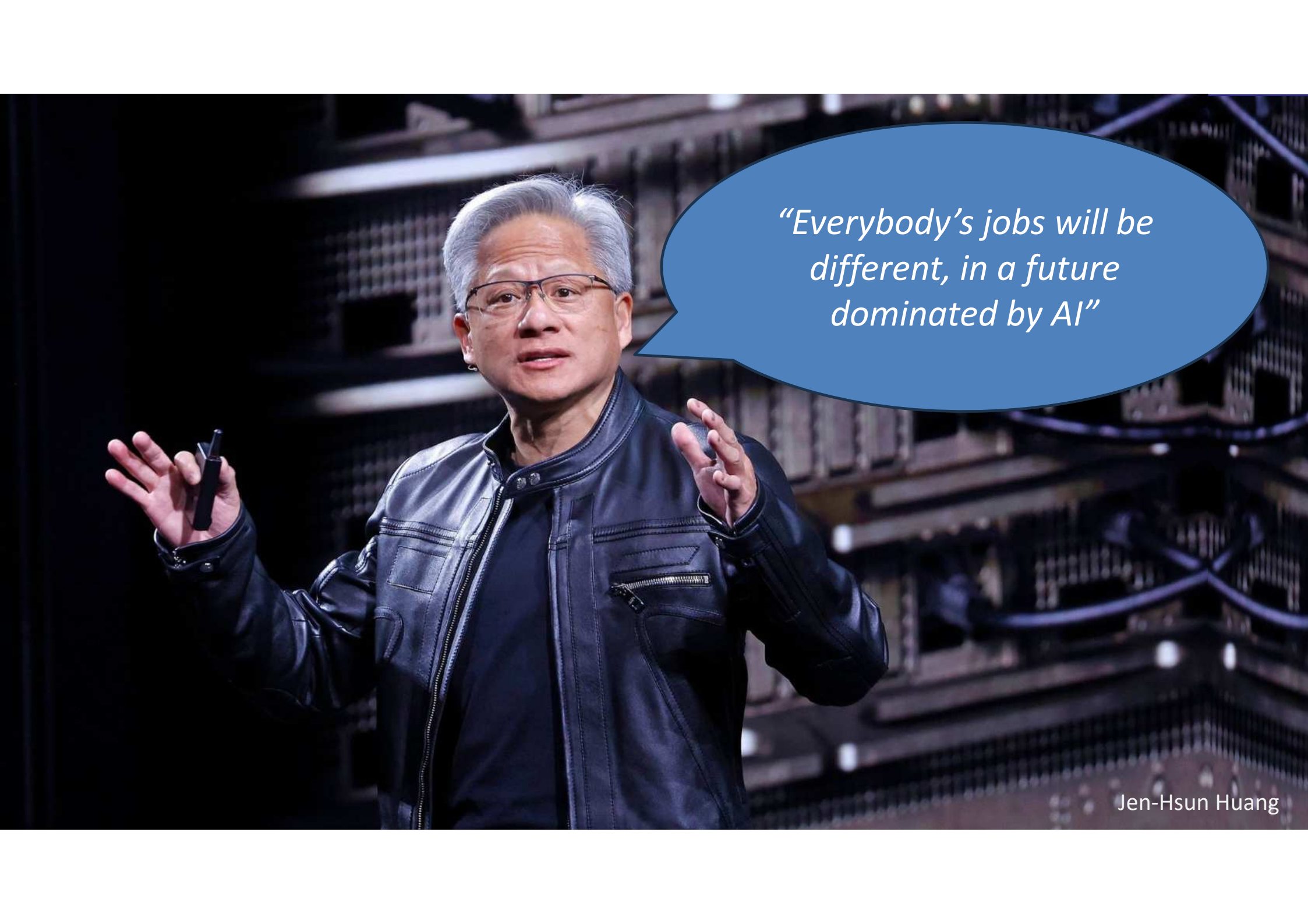
- Bevorderen vestigingsklimaat (fiscaal beleid)
- Verlagen regeldruk
- Investeren in Onderwijs & Innovatie
- Oplossen problemen Stikstof & Netcongestie
- Zorgen voor politieke stabiliteit

Bedrijfsleven

- Investeren in Innovatie & Technologie
- Focussen op sectoren hoge toegevoegde waarde
- Verhogen efficiëntie
- Automatiseren / digitaliseren processen
- Ontwikkelen vaardigheden

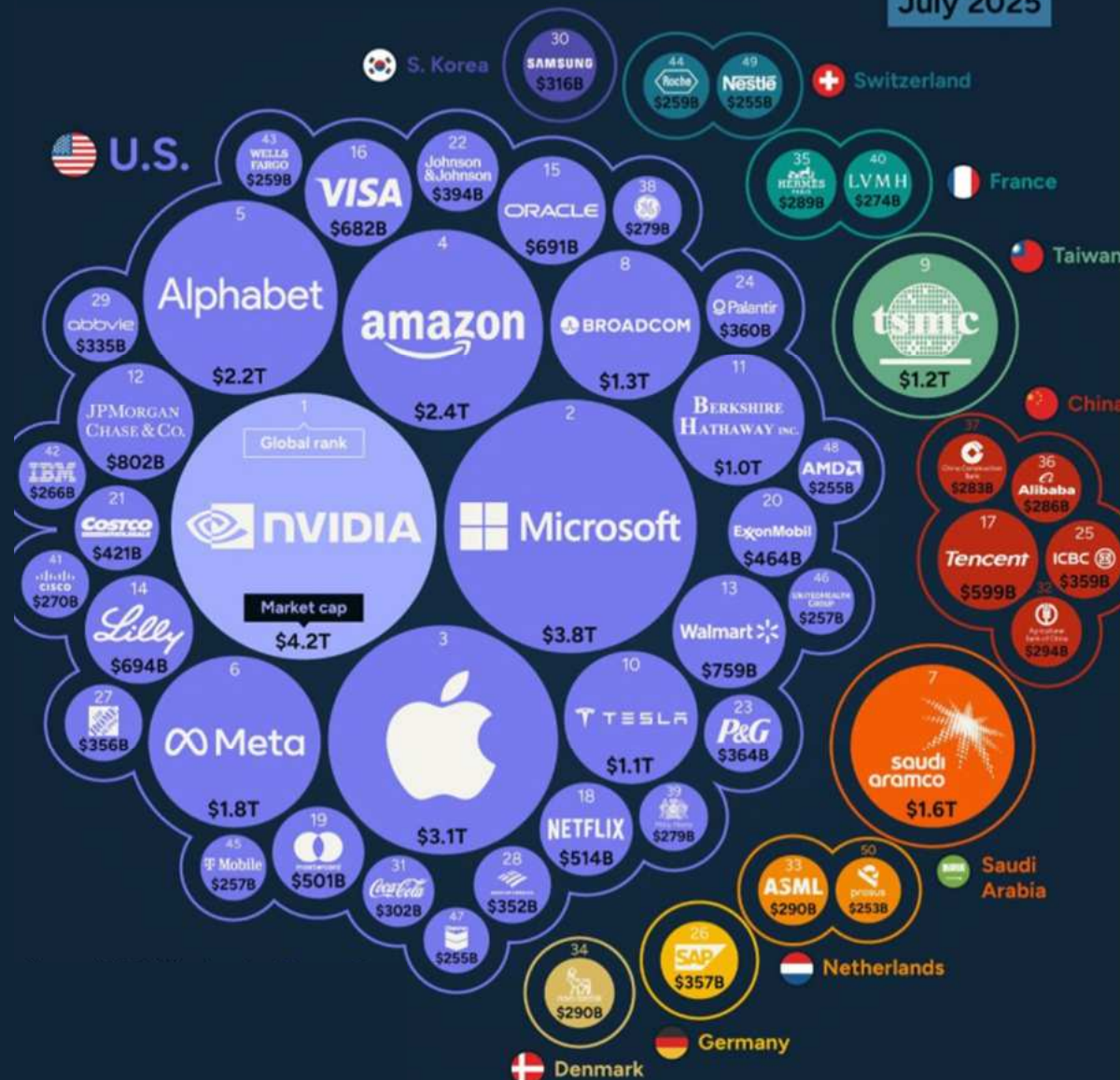

A photograph of Jen-Hsun Huang, CEO of NVIDIA, standing in a server room. He is wearing a black leather jacket over a black t-shirt and glasses. He has grey hair and is gesturing with both hands raised, palms facing forward. In his right hand, he holds a small black object. The background is filled with rows of server racks, creating a sense of depth and technology. A blue speech bubble is overlaid on the right side of the image, containing a quote.

“Everybody’s jobs will be different, in a future dominated by AI”

Jen-Hsun Huang

July 2025

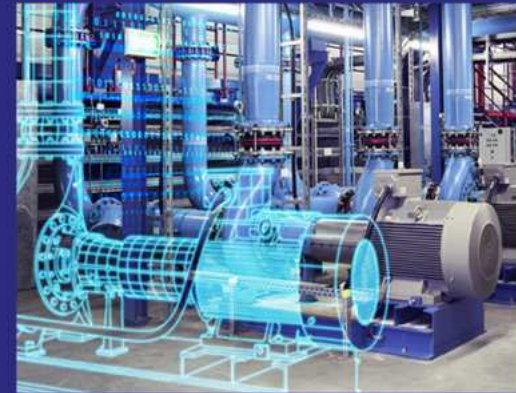

A photograph of Elon Musk sitting at a dark blue podium. He is wearing a dark suit, a white shirt, and a blue patterned tie. His hands are clasped in front of him. The background is a large screen displaying a blue abstract pattern of dots and lines. On the podium, there are two small glass bottles of water. A blue speech bubble is overlaid on the right side of the image, containing a quote.

*“AI will make
work ‘Optional’
and money ‘Irrelevant’”*

Elon Musk

Smart & Dark factories

Workshops

Begane grond

- Proces Mining in de praktijk (de Bono)

Yuri Derks

- Lean & Digitalisering (Shingo)

Karen Schmit

Verdieping

- AI als slimme assistent (Turing)

Vincent Nibbelke

- Reductie van stilstand m.b.v. AI (Shewhart)

Geert Haisma

- Foutloos inspecteren (Kotter)

Iris Schoenmakers

Symbol

Inspire. Improve. Impact.

symbol.nl